

Telefon št. 45-85

VOJNI INVALID

GLASILO UDR. VOJNIH INVALIDOV KRALJEVINE JUGOSLAVIJE
OBLASTNEGA ODBORA V LJUBLJANI

List izhaja vsakega
25. v mesecu. Pos-
mezna štev. 1 Din.
— Naročnina mese-
no 1 Din. — Roko-
pisi se ne vračajo.
— Nefrankirana pi-
sma se ne sprejema-
jo — Uredništvo in
upravnništvo v Ljub-
ljani, Št. Peterska
vojašnica.
Telefon štev. 45-85.

Smernice za bodočnost

Začetkom decembra je bila v Beogradu plenarna seja središnjega odbora Udruženja vojnih invalidov. Tej seji smo že prej pripisovali posebno pomembnost, ker je imela pooblastila, da so njeni sklepi enaki sklepom kongresa. Prav zaradi tega je bil sedaj izvoljen nov odbor, in sprejete so bile tudi pomembne smernice za bodoče delo našega udruženja. Te smernice so zgoščene v sprejeti resoluciji, ki ji moramo posvečati še prav posebno pozornost.

Kongres je sklenil, naj pripravi središnji odbor za to sejo gradivo za reorganizacijo našega udruženja. Brez dvoma je, da je bil ta sklep sprejet pod dojmom odhoda hrvatskih invalidov s kongresa in ker se je računalo, da bodo z novo državno ureditvijo prenešene tudi invalidske zadeve na banovine. Toda med tem je že izšla uredba o prenosu poslov na banovino Hrvatsko in po tej uredbi ostanejo invalidske zadeve v okvirju centralne vlade. S tem je tudi odpadel glavni in najvažnejši vzrok za eventualno spremembo dosedanje oblike Udruženja vojnih invalidov. Ohranjena je skupna zaščita in preskrba vseh vojnih žrtev tako v zakonodajnem, upravnem in sodnem pogledu. — Skupni interesi vojnih invalidov obstojajo torej še nadalje, zato pa tudi ne more biti razloga za spremembo oblike invalidskega udruženja in zato tudi plenarna seja ni sklepala o taki reorganizaciji udruženja. Potreba spremembe dosedanjih pravil se pa bo pokazala morda že v najkrajšem času.

Prav ta dejstva so morda najvažnejšega pomena za bodočnost invalidske organizacije. Težko bi namreč bilo razbijati ono, kar se je gradilo že pred dvajsetimi leti, težko uničiti dvajsetletno delo. Naše udruženje je bilo zgrajeno in je doslej ves čas tako dobro delovalo prav iz razloga, ker je stalo vedno na enakem stališču, ki ga je kljub raznim intrigam na odločujočih mestih tudi neprestano zastopalo, da se namreč mora uvesti enak postopek in enaka preskrba vseh vojnih invalidov in ostalih vojnih žrtev iz vse države, ne glede na to, kateri vojski so pripadali med svetovno vojno.

To stališče je prišlo v invalidski zakonodaji do izraza že v zakonu iz l. 1925. Ne morda zaradi širokogrudnosti tedanjih odločujočih činiteljev, marveč samo zaradi neomajne zahteve invalidskega udruženja. Prav takrat so bila še zelo močna različna separatistična stremjenja, katerih namen je bil vsvariti dvojno vrsto vojnih žrtev. Toda udruženje je zmagalo in njegovo stališče je bilo uzakonjeno. Enakopravnost in s tem tudi edinstvo vojnih žrtev je postala zakon, kar pa je bilo že takrat samo posledica doslednosti enakosti in sloge v naših organiziranih vrstah. Tej doslednosti je ostalo udruženje zvesto ves čas svojega obstoja in zato je plenum povsem upravičeno naglasil to dejstvo tudi v svoji resoluciji.

Ako pregledamo sedanjo uredbo o vojnih invalidih in ostalih vojnih žrtvah in jo s kritičnim očesom premotrimo do potankosti, moramo priznati, da so tudi v njej upoštevana načela popolne enakosti vseh vojnih invalidov. In ta uredba je bila izdelana s sodelovanjem Udruženja vojnih invalidov. Doseženi uspehi so bili uzakonjeni samo zaradi enotnosti v našem udruženju in edino zaradi imperativnega in neomajnega stališča zastopnikov našega udruženja, da ni in tudi ne sme biti nikake razlike med vojnimi žrtvami Jugoslavije. Ravno naši za-

Ob poslovitvi predsednika Božidarja Nedića

V našem glasilu »Ratni invalid« je priobčil naš dolgoletni predsednik Božidar Nedić sledeče poslovilne vrstice:

Tovarišem vojnim invalidom in čitateljem »Ratnega invalida«.

Po 20 letih dela in ustvarjanja za našo organizacijo, zaradi let, težkih ran in zrahljanega zdravja, sem se odločil zapustiti predsedniško mesto in odstopiti ga mlajši moči.

Ravno toliko časa sem deloval v našem listu »Ratni invalid« kot njegov prvi sodelavec, braneč interese vojnih žrtev v člankih, podpisanih in nepodpisanih bodisi s podpisom »Orlović Pavle« in »Oblačina rade«.

Verjetno, da se bom še kdaj, od časa do časa javljal v listu, toda to ne bo tako intenzivno kakor doslej, ker sem prežaposlen pri drugih stvareh. Prav tako bom z zanimanjem spremljal delo in razvoj naše organizacije v bodočnosti.

Ta interval zatišja in odmora mi daje povod, da se tudi tem potom kot dolgoletni predsednik Udruženja in kot stalni sodelavec »Ratnega invalida« poslovim od vojnih žrtev in čitateljev našega lista.

Kolikor sem znal, razumel in mogel, toliko sem delal za invalidske stvari. Ako sem pri tem delu tudi pomagal vojnim žrtvam, sem to mogel narediti za to, ker me je pri tem delu spremljalo nedeljeno zaupanje najširših invalidskih množic, ki so me razumele in mi na svoj način pomagale. Isto so storile tudi vse invalidske organizacije v državi brez izjeme.

Vsem sem nadvse hvaležen, vsem želim dobro in pošiljam vsakemu svoj poslovilni pozdrav.

Častni predsednik mednarodne organizacije bivših bojevnikov in vojnih invalidov v Ženevi

Božidar Nedić

častni predsednik Udruženja vojnih invalidov kraljevine Jugoslavije.

Temu pismu dostavljamo: Ime Božidarja Nedića bo trajno blestelo v analih invalidskega udruženja v najlepšem sijaju. Ko zapušča on, najaktivnejši in najodločnejši bорец za invalidske pravice, krmilo našega udruženja in ga prepušča, kot sam izjavlja, mlajši moči, se tudi mi, slovenski invalidi s težkim srcem poslavljamo od njega v trdni veri, da se ne bo povsem umaknil v ozadje, da bo še nadalje s svojimi bogatimi izkušnjami in spretno iniciativnostjo podpiral naše udruženje.

V svojem gornjem poslovilnem pismu omenja samo svoje dvajsetletno

stopniki so se dobro zavedali, in to so tudi naglašali, da invalidski zakon ni izdan samo za invalide in vojne žrtve svetovne vojne, marveč tudi za one, ki se bodo morali v bodoče, če bo to potreba, žrtvovati v obrambi domovine.

Tako stališče in tak postopek invalidskega udruženja je povsem v skladu z zahtevami in željami vseh vojnih žrtev, združenih v Udruženju vojnih invalidov. Če je torej tako, je vsako drugo gledanje na invalidske zadeve, predvsem pa na reševanje invalidskega vprašanja nepravilno in zato tudi nemogoče. Tudi v bodoče se bo moralo to vprašanje reševati edino na tej osnovi in na teh načelih. Z ogromnimi žrtvami in prevelikim trudom je bil dosežen sedanji invalidski zakon, zato je nemogoče dopustiti, da bi ga danes

delo, a uspehov se niti ne spomni. Toda vsi invalidi in ostale vojne žrtve širom Jugoslavije vemo:

da je Božidar Nedić izvojeval svojo najtežjo borbo takrat, ko je padel komisariat v našem udruženju in se je ugled naše organizacije zopet dvignil;

da je pokazal višek svoje spretnosti za vodstvo invalidskega udruženja s tem, da je uspel realizirati zgrajitev tako impozantnega invalidskega doma;

Izredna plenarna seja Udruženja vojnih invalidov kraljevine Jugoslavije Sprememba v vodstvu našega udruženja

Na 13. rednem kongresu, ki se je vršil v Zagrebu 8., 9. in 10. oktobra, je bilo sklenjeno, da se čez dva meseca skliče izredna plenarna seja širšega središnjega odbora, ki ima vsa pooblastila kongresa, in da odbor, ki je bil izvoljen v Zagrebu, poda ostavko. Ožji središnji odbor je sklical izredno plenarno sejo za 7., 8. in 9. december. Ta plenarna seja je za naše udruženje vsekakor zgodovinskega pomena, ker je na tej seji naš dolgoletni in nenadomestljivi predsednik tov. Božidar Nedić, zaradi zelo zrahljanega zdravja, podal ostavko na predsedniško mesto. Zaman so bile vse prošnje delegatov, zaman so naši tovariši držali ganljive govore celo v solzah, tov. Nedić je vendarle vztrajal pri ostavki. Ker so nazadnje tudi vsi delegati uvideli, da bi vsa prigovaranja bila odveč, ko gre za zdravje našega najbolj priljubljenega tovariša, ki je dolgo vrsto let modro in pametno vodil organizacijo in katerega zaslugi edino mora organizacija zahvaliti, da je dosegla to zavidanja vredno višino, kakršne nima nobena druga v naši državi. A uspehi, ki jih je tov. Nedić dosegel v času vodstva organizacije so taki, da zapuščajo ogromne sledi in spomine ne samo nam njegovim živim tovarišem, nego tudi novim generacijam in bodočim invalidom.

Začetek dela. Prvi dan je bila konferenca, ki je razčistila vsa vprašanja dnevnega reda. Šele drugi dan se je pričelo delo plenuma. Tov. Božidar Nedić je otvoril plenarno sejo, pozdravil delegate in iznesel vse, o čemer se bo razpravljalo ter sam naglasil glavna vprašanja, ki se imajo rešiti. Ker je ta plenarna seja imela pooblastila in pravice kongresa, je bil dovoljen pristop tudi nedelegatom. Takoj v začetku se je začelo sklepati o vpraša-

hotel kdo spreminjati po svojih lastnih pogledih in iz lastnih interesov. Nedogledno škodo za socialno pravne in narodno obrambne interese bi pomenjal vsak poizkus odstranitve enakopravnega tretiranja vseh vojnih invalidov.

Iz navedenih razlogov je popolnoma utemeljena ugotovitev resolucije, da je povsem nepotrebna kakršnakoli sprememba določil sedanje uredbe. Kot nujna posledica tega stališča pa je tudi protest proti nameravani ukinitvi višjega invalidskega sodišča, ker je le njega obstoj garancija za povsem enako izvajanje invalidskega zakona.

Zahteva po enotnosti in enakosti vseh vojnih invalidov in ostalih žrtev vojne nas je vodila do popolnih sedanjih uspehov, vodi naj nas tudi v boljše bodočnost.

da je dosegel rehabilitacijo invalidskega udruženja na najvišjem mestu, kar dokazuje invalidska zastava, ki nam jo je poklonil visoki naš zaščitnik Nj. Vel. kralj Aleksander I. Zedinitelj;

da je dokazal svoje največje sposobnosti z izvojevanjem invalidskega zakona, katerega striktno izvajanje nam bo prineslo še mnogo koristi.

Navedli smo le najvažnejše uspehe, ki jih je doseglo Udruženje vojnih invalidov pod spretnim vodstvom tovariša Božidarja Nedića, ki ga sedaj prav vsi najiskreneje pozdravljamo kot častnega predsednika svojega udruženja.

njih prenosa kompetenc vrhovnega invalidskega sodišča na apelacijska sodišča. To je bilo eno glavnih vprašanj, o katerem je plenum obširno razpravljalo. Toda, da bi se dobila prava slika in jasn pojem, kako namerava kraljevska vlada to vprašanje rešiti, je bila izvoljena posebna delegacija s tovarišem Nedićem na čelu. Delegacija je zaprosila za sprejem pri ministru za socialno politiko in nar. zdravje.

Sprejem pri g. ministru socialne politike in narodnega zdravja. V delegaciji so bili tovariši: Nedić, Mrvaljević, Ostojić, Stamenković, Štefe in Bajić. Gospod minister socialne politike dr. Budisa v l j e v i ć jih je sprejel zelo ljubezno. V dolgem razgovoru so naši delegati g. ministru razložili vse nezgode, ki bi izvirale iz sklepa, da se ukine vrhovno invalidsko sodišče in da ga nadomestijo apelacijska sodišča. Podčrtali so dobre strani vrhovnega invalidskega sodišča in še posebej naglasili enotnost in sprejemanju sklepov kakor tudi enako uporabo za vsa državo. Pripomnili so, da se more tudi za banovino Hrvatsko ukreniti nekaj sličnega, kar so Slovenci že naredili, namreč da se v vrhovno invalidsko sodišče delegirajo sodniki Hrvati, ki bi tvorili bodisi poseben oddelek ali bi bil v vsakem oddelku po en sodnik. G. minister je vse to razumel, toda je pripomnil, da je o tem vprašanju treba informirati tudi podpredsednika vlade g. dr. Maček a in mu obrazložiti naše zahteve. Delegacija je takoj zahtevala sprejem. Toda čakati je morala na njegov prihod iz Zagreba, ker je bil sprejem izvršen šele 3. t. m., ko se je g. dr. Maček vrnil iz Zagreba.

Izvolitev novega odbora. Ko so bila vsa vprašanja predebatirana, so prišle na dnevni red volitve novega odbora. Tov. Nedić je takoj izjavil, da ne more več ostati na čelu naše organizacije, ker je njegovo zdravstveno stanje tako, da mora začeti s temeljitim zdravljenjem. Zaman so delegati očrtavali težkoče, ki bi bile povzročene zaradi tega, zaman so toplo priporočali, da tov. Nedić ostane. Vsi so bili soglasni v tem, da se mu dá dopust kolikor je potrebno, samo da ne zapusti organizacije. Toda tov. Nedić je razložil, da se on tudi na dopustu prav toliko briga za organizacijo kakor sicer, a njemu je potreben absoluten mir. Ker so delegati uvideli, da bi nadaljno vztrajanje bilo samo kvarno za zdravje tov. Nedića, so s težkim srcem sprejeli njegovo ostavko. Na prošnjo delegatov je tov. Nedić sam označil bodočega predsednika in predlagal tov. Mrvaljevića, ki ga bo po njegovi izjavi mogel popolnoma nadomestovati, ker sodeluje dolgo vrsto let z njim in pozna delo

in ustroj naše organizacije ter pozna vse težkoče in probleme, ki se ji stavljajo.

Delegati so z aklamacijo sprejeli izvolitev tovariša Mrvaljevića za predsednika.

Nato je tov. Mrvaljević govoril in podčrtal, da je tov. Nedić postavil organizacijo na tako osnovo in ji dal tako smer, da bo on samo nadaljeval to pot, ničesar spreminjal niti odredil nove smernice.

Nato je bil izvoljen kandidacijski odbor, ki je s tov. Mrvaljevićem predlagal listo članov nove uprave, ki so jo delegati soglasno sprejeli. — V upravo so bili izvoljeni:

Člani upravnega odbora: Dragoljub Djurković, Petar Madžarac, Janko Jovanović, Djordje Krasojević, Vojislav Kovačević, Djura Ostojić, Sveta Djordjević, Dragoslav Paligorić, Mirko Petrović, Brana Živković, Djura Šapinac, Dobrica Trifunović, Sava Jokovljević, Miloš Marković, Pavle Aleksić.

Člani nadzornega odbora: Dušan Grubić, Radko Stakić, Sveta Soldatović, Dragoje Kotlajić, Radovan Nikodijević, Zvonko Blažić, Vladeta Bogdanović in Pavle Vidojević.

Dosmrtni častni predsednik. Na predlog tov. Ljubivoja Stamenkovića je bil tov. Nedić izvoljen za dosmrtnega častnega predsednika Udruženja vojnih invalidov. Prav tako je izvoljen za stalnega delegata našega udruženja pri narod. invalidskem fondu.

Z izvolitvijo tov. Nedića za dosmrtnega častnega predsednika se nadaljuje nit njegovega delovanja in duhovna vez, ki se ne bo nikoli prekinila. Po naših pravilih je dosmrtni častni predsednik izjemen položaj in on ima pravico polnopravnega odločanja o vseh delih udruženja.

Sprejem pri g. dr. Mačku. V sredo 13. t. m. je delegacija posetila g. dr. Mačka. Izčrpno je pojasnila vse zahteve, a še posebej zahtevo, da vrhovno invalidsko sodišče ostane, in da se njegova pristojnost ne prenaša na apelacijska sodišča. G. dr. Maček je pazljivo poslušal vsa poročila in nato izjavil, da bo vse to proučil.

Ob sklepu plenarne seje je bila sprejeta sledeča

RESOLUCIJA:

Izredna plenarna seja središnjega odbora Udruženja vojnih invalidov kraljevine Jugoslavije, ki se je vršila od 8. do 12. decembra 1939, je po iznešenih referatih in željah vojnih invalidov soglasno konstatirala:

da je invalidsko udruženje od svojega postanka dalje neomajno stalo na stališču enakega postopanja in preskrbe vseh vojnih invalidov in ostalih vojnih žrtev, brez ozira na to, kateri vojski so pripadali v času preteklih vojn.

Tako razumevanje in taka odločnost udruženja sta prišli prvič do popolnega izraza v invalidskem zakonu leta 1925, s katerim so bile vse vojne žrtve v naši državi popolnoma izenačene in se je tako postopalo tudi v kasnejšem zakonodajnem delu za rešitev invalidskega vprašanja.

Princip edinstva in enakopravnosti vseh vojnih žrtev je udruženje osvojilo in dosledno izvajalo, ker je upoštevalo najvišje državne, narodno socialne in obrambne interese naše države.

Najnovejša uredba o vojnih invalidih in ostalih vojnih žrtvah, ki je izdelana s sodelovanjem udruženja, in ki je zgrajena na obeh principih, predstavlja najboljšo rešitev invalidskega vprašanja. Ona velja ne samo za žrtve iz prejšnjih vojn, nego tudi za bodoče žrtve v obrambi države.

To, do sedaj najboljšo, in na edino pravih principih zasnovano rešitev, je sprejela kraljevska vlada in je o priliki prenosa poslov iz države na banovino Hrvatsko prepustila v pristojnost ministrstvu socialne politike in narodnega zdravja vse, kar zadeva vojne invalide in ostale vojne žrtve. Na ta način je ohranjena skupna zaščita in preskrba vseh vojnih žrtev v zakonodavnem upravnem in sodnem pogledu.

Tak postopek ustreza zahtevam in željam vseh vojnih žrtev, združenih v Udruženju vojnih invalidov. Dosledno temu se mora ta princip tudi v bodoče neokrnjen spoštovati in izvajati.

Vsaka sprememba obstoječe uredbe o vojnih invalidih in ostalih vojnih žrtvah, ki bi se protivila tem postavljenim in sprejetim principom, bi povzročila nedogledne in kvarne posledice v pogledu enakopravnega tretiranja vojnih žrtev kraljevine Jugoslavije.

Plenarna seja nadalje konstatira:

Da se obstoječa uredba o vojnih invalidih in ostalih vojnih žrtvah ne izvršuje v popolnosti v vseh njenih določbah, nego posamezni organi, institucije, pa tudi oblasti ovirajo njeno naglo in učinkovito izvajanje.

Zaradi tega vojne žrtve:

1. Zahtevajo, da se uredba o vojnih invalidih in ostalih vojnih žrtvah v popolnosti izvaja in zaradi tega prosijo kraljevsko vlado, da vsem oblastem zapove njeno takojšnjo in učinkovito izvedbo.

Vojaška kostnica na ljubljanskem pokopališču

Širni gaj z vojaškimi grobovi iz svetovne vojne na pokopališču pri Sv. Križu v Ljubljani je zapuščen čakal dostojne ureditve. Šele po dobrih 20 letih, ko že zopet razsaja druga vojna, se je Ljubljana oddolžila tem žrtvam svetovne vojne. K temu so največ pripomogle organizacije bivših bojevnikov, ki so stalno delovale in opozarjale na to dolžnost.

Sredi gaja je postavljena monumentalna kostnica, okroglo zidana iz kamna, v katere zgornje prostore vodita stopnišči z dveh strani.

V to kostnico so bile prenešene kosti vojnih žrtev iz 5672 izkopanih grobov okoli nje in tudi iz evangelijskega in muslimanskega pokopališča ter Suhaga bajerja.

Tik kostnice pa sta ostali na obeh straneh še vrsti skupnih, neizkopanih, toda lepo urejenih grobov, v katerih se ne more ugotoviti imen vseh pokopanih vojakov.

Kosti so urejene po veroizpovedih. V pritličju kostnice so v sarkofagih ostanki narodnih mučnikov Ivana Endlicherja in judenburških žrtev: Antona Hafnerja, Karla Možine, Alojzija Rogla, Alojzija Štefančiča in Jose Davtovića.

Zgoraj na galeriji pa so shranjeni ostanki v Ljubljani umrlih 15tih koroških borcev.

Slovesna blagoslovitev se je vršila v nedeljo dne 10. decembra 1939 ob pol 12. uri dopoldne v navzočnosti velike množice občinstva. Močno je bilo zastopano članstvo bojevnikiških organizacij: Zveze vojnih dobrovoljcev, Udruženja rezervnih oficirjev, Udruženja vojnih invalidov, Legije koroških borcev in Zveze bivših bojevnikov.

Zbrani so bili tudi razni odlični zastopniki.

Na mestu je bila tudi častna četa vojaštva.

Slavnost so otvorile fanfare, nato je predsednik odbora za ureditev vojaških grobov polkovnik v p. g. dr. Andrejka obrazložil delo odbora za postavitev. V odboru so bile zastopane vse bojevnikiške organizacije in tudi Udruženje vojnih invalidov. K izkopavanju in stavbenemu delu je prispevala pravosodno ministrstvo 500.000 dinarjev, banska uprava 45.000 dinarjev in mestna občina 150.000 dinarjev.

Škof g. dr. Rožman je opravil molitve. Na to je vršil obred tudi pravoslavni protojerej g. Matković, za njim pa evangelijski župnik Schaffer in končno še muslimanski imam.

sledili so različni govori.

Predsednik odbora g. Andrejka je izročil kostnico v varstvo mestni občini in sicer županu dr. Adlešiču. Pevci so zapeli, zagrmela je vojaška salva, nato je bilo polaganje vencev. Položili so jih ban g. dr. Natlačen, predsednik občine g. dr. Adlešič, francoski in nemški konzul, zastopniki Udruženja rezervnih oficirjev g. dr. Vrhunec, Zveze vojnih dobrovoljcev g. dr. Hebein, Udruženja vojnih invalidov tov. Marinko, Legije koroških borcev g. Marušič, Zveze bojevnikov g. Ratej, Udruženja rezervnih podoficirjev g. Loboda. Za starešinsko organizacijo »Preporode« je položila venec delegacija s spominskim govorom o pokojnem Endlicherju, ki je bil po veleizdajniškem procesu v Ljubljani obsojen pred 25 leti. Pred spomenik so položili venec, na to še zastopniki Ljubljanske sokolske župe g. Slana, za Klub koroških Slovencev g. dr. Kravina, zastopniki motosekcije Hermesa, starokatoliške cerkvene občine in Združenja bivših mornarjev.

Posebno lep venec je položil tudi zastopnik ministrstva pravosodja g. Popović.

S pesmijo »Oj Doberdob« je bila zaključena svečanost.

Tov. Ivanu Vuku v spomin

Zadilhala jesen je čez poljane in hladni vetrčki so nas objeli, le redki smo, ki smo se še oteli, da nismo šli na njive razorane,

kjer križi tam stoje in spomeniki in kjer sledu ni, kdo pod rušo sniva. Le tam, le tam, le tam pravica biva, ki našel jo bo mali in veliki.

Tovariš dragi, nisi ti umrl! K počitku si se vlegel ves utrujen, življenja boji so za te končani.

In ko od onstran se boš v nas zazrl, boš srečen, ves pomlajen in prebujen, in srce mirno bo, v tihi ti poljani.

Fabjančič Avgust.

imenovanje se vzame na znanje in sklepe novega predsednika informirati o delu Narodnega invalidskega fonda in tekočih poslih.

Na prošnjo Ortopedske delavnice v Zagrebu se odobri 150.000 din za nabave materiala in izdelavo protez proti obračunu.

Vprašanje povišanja dnevnic osebju Ortopedskega zavoda v Beogradu je povoljno regulirano in se postopek vzeme na znanje.

Iz seje dne 6. novembra 1939.

Da ne bo zadržano delo III. oddelka, ki se formira pri Vrhovnem inv. sodišču, je potrebno pomožno osebje, zato seja reši, da se v to svrhu angažira potrebno pomožno osebje in sicer za to sposobne osebe. V kolikor bi manjkalo razpoložljivega kredita pri Ministrstvu soc. politike, naj gredo izdatki v breme fonda.

Na prošnjo Ortopedskega zavoda v Beogradu se dovoli 10.000 din za podeljevanje nučnih podpor invalidom, ki hodijo k popravilu protez ali drugače v zavod.

Na prošnjo nekaterih okrožnih sodišč, kaj hočejo z dotičnimi začasnimi dnevničarji, ki niso do 31. oktobra t. l. izpolnili pogojev Ministrstva soc. politike, da se z razpisom naroči okrožnim sodiščem, da ne razrešijo teh pred predhodnim sporazumom z Narodnim invalidskim fondom.

Radi pospešenja uredbe o 1% dohodku od vseh dobav za vojsko Narodnemu invalidskemu fondu, je treba napraviti potrebno intervencijo, da bo stopila čimprej v veljavo.

Iz 39. seje (datum ni naveden).

Sejo je otvoril nov predsednik Narodnega invalidskega fonda arm. gen. v p. g. Djura Dokić.

Prečitan je bil referat g. ministra o intervenciji pri Glavni kontroli za pojasnila o priliki postavitve osebja za opravljanje gotovih poslov fonda.

Pretrane so bile pripombe k pravilniku o dajanju posojil, preden se predloži v odobrenje ministru soc. politike in je usvojen definitivni tekst nekaterih članov.

Rešeno je bilo glede kazni po sodnik odločbah, za podpore v svrhu zdravljenja, glede odstopa kantin in podpor v nučnih primerih.

Iz 41. seje dne 13. novembra 1939.

Poročilo revizorjev računov za leto 1938-39, kateri so v redu, je vzeto na znanje in odobreno.

Pregledane so pripombe Glavne kontrole k postavljenju pomožnega osebja fonda in ugotovljen način, katerega se bo v bodoče uprava držala pri postavitvah.

Po izvršeni intervenciji pri pristojnih ministrstvih za stalne letne dohodke fondu od izdajanja invalidskih mark se razvije debata in seja sklene, da se v načelu usvoji nova baza in z uredbo zasigurajo gotovi dohodki od računov za državne in banovinske materialne nabave v prid Narodnemu inv. fondu. V zvezi s tem se spremeni prejšnja odločba uprave od 23. oktobra t. l. Pooblaščenči delegati naj na tej podlagi nadaljujejo delo za izdelavo uredbe v soglasju z odrejenimi funkcijonarji zainteresiranih ministrstev.

Sprejeto je na znanje, da je odrejena vsota za podpore v nučnih primerih že poslana Oblastnim odborom U. V. I.

Iz 42. seje dne 15. novembra 1939.

Za invalide-vpokoience, ki so zaposleni pri okrožnih inv. sodiščih, se sklene, da se nastavi z dnevnicami, s katerimi soglašajo Glavna kontrola.

Obvestila uprave Narodnega invalid. fonda

Iz seje dne 30. oktobra 1939.

Sprejet je definitivni tekst pogojev za zavarovanje dolžnikov, ki se bodo koristili s krediti Narodnega invalidskega fonda, kateri se objavijo v listih za ponudbe zavarovalnih družb.

Nadalje je sprejet elaborat o nagradah sodnikom prvoinštančnih invalidskih sodišč z natančnimi navodili in se predloži ministrstvu soc. politike s pripombo, da v kolikor v budžetu predvidena sredstva ne bi zadostovala za izplačevanje teh honorarjev, se poravnajo v breme Narodnega invalidskega fonda.

Sprejme se na znanje referat o dospelih poročilih sodišč glede dela začasnih nastavljenih dnevničarjev in sklene, da se za prihodnjo sejo pripravi podrobno poročilo s predlogom odbora za personalna vprašanja.

V zadevi 1% dohodkov od vseh dobav za vojsko, za kar so dali že soglasnost pristojni ministri, se sklene, da se radi rešitve tega važnega vprašanja naprosi minister socialne politike, da osvoji načrt te uredbe in ga predloži v podpis vsem ministrstvom, da bo uredba lahko takoj stopila v veljavo.

Iz 36. seje dne 1. novembra 1939.

Sprejete so popolnitve pravilnika za podeljevanje posojil.

Pregledana so poročila okrožnih sodišč o delu začasnih postavljenih dnevničarjev in o rešenih predmetih, in so s tem v zvezi rešene prošnje za imenovanje dnevničarjev v breme fonda. Radi tega se sklene, da se stavi predlog za angažiranje vseh onih dnevničarjev, ki so predložili dokumente in so sodišča z njihovim delom zadovoljna, za one pa, ki so invalidi upokoijenci, se stavi predlog, da se še nadalje obdržijo na podlagi pravilnika o organizaciji fonda zadnji odstavek čl. 4 za nadaljne 3 mesece proti mesečnemu honorarju po 800 dinarjev.

Po referatu za pospešitev invalidskih rešenj in prekourni delo, ki je bilo za to potrebno, se odobri izplačilo honorarjev personalu, ki je pri tem sodeloval.

Iz 37. seje dne 3. novembra.

Ker je dotok rešenj prvoinštančnih okrožnih sodišč vedno večji, se ustanovi III. oddelak pri Vrhovnem invalidskem sodišču, da se pospeši prisojanje in izplačevanje invalidnine.

Po sporočilu ministrstva socialne politike je z ukazom kraljevskega namestništva postavljen za predsednika Narodnega invalidskega fonda armijski general v pokoju g. Djura Dokić. To

Ker je uredba o 1% dohodkih od dobav za vojsko stopila v veljavo in so nekatere firme prosile za tolmačenje, je rešeno, da uprava fonda ni za to merodajna, pač pa se daje navodila, kadar se pokaže potreba, le preko pristojnih oblasti.

Seja sklone, da se izdela konkretni predlog za nagrade sodnim tolmačem k reševanju invalidskih zadev v skladu s prejšnjimi odločbami in se predloži eni prihodnjih sej v rešitev.

Da se pospeši ekvivalent za pravico izdajanja invalidskih znamk, se pooblaste oni, ki so delegirani za izdelavo načrta uredbe, da v najkrajšem času končajo delo v svrhu nadaljne intervencije pri pristojnih ministrstvih.

Sprejme se referat o povračilu stroškov za zdravljenje in zdravilje s tem, da se nadaljuje delo po sporazumu z Apotekarsko zbornico glede nabavljanja zdravil za vojne žrtve pod najugodnejšimi pogoji.

Iz 43. seje dne 17. novembra 1939.

V zadevi nabavljanja zdravil za invalide preko zdravstvenih zadrug, v katerih so poedini invalidi vključeni, se sprejme predlog neke invalidske organizacije, da se napravi poizkus tako, da se gotov čas nabavlja zdravila po ugodnih cenah od zdravstvenih zadrug.

Odobri se 38.000 din banski oblasti v Zagrebu preko prej odobrene vsote za zdravljenje vojnih invalidov po bolnicah in toplicah.

Glede tekočega računa fonda pri Drž. hipotekarni banki za potrebe in trošenje se izvede specifikacija glavnih računov in postavi dva člana uprave, da izvršita elaborat in ga predložita eni prihodnjih sej.

Izvršena je nadaljna postavitev dnevnika pri Okrožnih invalidskih sodiščih.

Iz 44. seje dne 20. novembra 1939.

Določi se nagrada tolmačem pri invalidskih sodiščih, kjer je bila potreba prevodov in sicer po prejšnji tarifi.

Ker je načrt pravilnika za podeljevanje posojil sprejet v detaljih, se ga sklone razmnožiti in sicer v zadnji redakciji s spremembami in ga predložiti ministru socialne politike v odobritev.

Za kritje gotovih materialnih izdatkov nekaterih okrožnih invalidskih sodišč odredi seja tri člane uprave, da pregledajo zahteve in poročajo na eni prihodnjih sej.

Na pritožbe invalidov, da se kantine oddajajo v zakup neinvalidom, se osvoji tekst odgovora ministrstvu vojske in mornarice, s katerim se zahteva zaščita na podlagi § 39 uredbe.

Iz 45. seje dne 22. novembra 1939.

Na zahtevo nekaterih invalidskih sodišč, da se jim odobrijo sredstva za nabavo materiala v svrhu reševanja invalidskih zadev, seja odloči, da se pripravi konkretni predlog za prihodnjo sejo.

Radi kontrole nad prireditvami tombole in ostalih zabavnih iger, katere izvajajo invalidske organizacije po izjavah in predlogih fonda in po odobrenju poljedelskega ministrstva, je treba vprašanje podrobneje proučiti in referirati na eni prihodnjih sej.

Sprejme se predlog, da se radi povzdige in jačanja ugleda napram padlim v borbah za osvoboditev in zedinjenje, organizira o priliki pogozdovanja pokrajini akcija za povzdigo imen padlih in umrlih s posebnimi tablicami, ki bi se postavile na zasajene sadike in na ta način vidno označil spomin na padle vojne žrtve. V tem oziru se stopi v stik z odborom za pogozdovanje in izdela konkretni predlog.

Iz 46. seje dne 24. novembra 1939.

Glede izdajanja koncesij na podlagi § 39 uredbe, se po referatu razvije debata. Sklenjeno je, da bo v bodoče uprava fonda dajala svoja mnenja za vsak primer posebej potem, ko bo dobila izjave središnjega odbora UVI, kako bi se dosegla potrebna evidenca in efekt pri izkoriščanju teh koncesij v korist vojnih žrtve. V to svrhu bo naprošen središnji odbor, da izdela načrt.

Na dospele intervencije glede odložitve plačil 1% dohodkov od vojnih dobav v korist fonda, sklone seja, da ostane pri jasnih predpisih uredbe, ki točno odreja obveznosti in način vplačil teh dohodkov.

V načelu seja sprejme predlog za podelitev sredstev nekaterim okrožnim invalidskim sodiščem za kritje materialnih izdatkov s tem, da se v najkrajšem času izdela koncinzi razpored.

Iz 47. seje dne 27. novembra 1939.

Na referat o pravilniku za evidenco invalidskih pripadkov in njihovem izplačevanju, katerega pripravlja Ministrstvo socialne politike, seja reši, da se predloži modifikacija v členu 18 tega načrta, ki tangira delokrog fonda, drugače se pravilnik vzame na znanje.

Seja sklone, da se pospeši izdelava načrta uredbe o zasiguranju dohodkov fonda iz odškodnine za koncesijo izdajanja invalidskih znamk.

Po sporočilu poedinih okrožnih invalidskih sodišč je izvršena popolnitev izpraznjenih mest dnevnika s predlaganimi osebami, zaščitnimi po uredbi o vojnih žrtvah.

Za izdajo vojaških kartin v zakup se seja povoljno izjavi za predlagane osebe.

Iz 48. seje dne 29. novembra 1939.

Po referatu o zahtevi okrožnih invalidskih sodišč za kritje materialnih izdatkov iz sredstev fonda v svrhu reševanja invalidskih zadev, se zahtevi ugodi in odredi pomoč za kritje teh stroškov po številu invalidskih predmetov pri posameznih sodiščih.

Odobri se povrnitev napačno vplačanih kazni v Narodni invalidski fond, za katere je glavna kontrola soglašala in sicer iz računa pri Drž. hipotekarni banki.

Po obvestilu, da ministrski svet ni odobril prošnje fonda za kredit 10 milijonov dinarjev pri Drž. hipotekarni banki proti založitvi obveznic vojne škode in proti nizkim obrestim se sklone, da se vprašanje pridobitve tega kredita stavi na dnevni red prihodnje seje, da se po končanju tega vprašanja more preiti čim prej na dajatve posojil vojnim žrtvam.

Na znanje je sprejeto poročilo posameznih direktij državnih železnic o dajatvah pod zakup železniških restavracij in zasiguranju dohodkov Narodnemu invalidskemu fondu s tem, da se opozorijo invalidske organizacije na razpise licitacij.

Iz 49. seje dne 2. decembra 1939.

Na referat o izdelavi načrta uredbe za dohodke fondu od izdajanja invalidskih znamk seja sklone, da se fond obrne s svojo vlogo na g. ministra socialne politike, ki naj intervenira pri ministrstvu pošte in brzojava, da na podlagi prejšnje načelne soglasnosti z delegati tega ministrstva zasigura Narodnemu invalidskemu fondu stalni letni dohodek, o čemer je odrejena komisija stavila konkretni predlog.

Delegirani člani uprave referirajo o izvršenem pregledu blagajne fonda na dan 30. novembra t. l., ki je na osnovi salda v redu.

Na predloge za gospodarsko okrepitev vojnih žrtve, ki se lahko realizirajo od strani fonda, sklone seja, da se elaborati pregledajo po odrejenih članih uprave in na eni prihodnjih sej poročajo.

Sprejme se poročilo o zakupu kartin v vojašnicah in vplačilu procentov v fond.

Odobri se povračilo v prejšnjih letih pomotoma vplačanih kazni v fond.

Na prošnje nekaterih invalidskih sodišč za nabavo pisalnih strojev sklone seja, da se obrne na Ministrstvo radi odstopa nerabljenih pisalnih strojev fondu v to svrhu na razpolago.

Iz 53. seje dne 11. decembra 1939.

Rešeno je, da se povrne nepravilno plačane kazni po rešenih pristojnih sodišč iz tozadevnih depozitov iz leta 1937 brez obresti.

Ker je potrebna evidenca in številčno stanje vojnih žrtve, se sklone naprositi ministrstvo socialne politike, da preko svojega invalidskega oddelka zahteva od okrožnih invalidskih sodišč stanje rešenih in nerešenih predmetov z dnem 31. decembra 1939.

Sprejet je referat poverjenih članov uprave glede zasiguranja kredita pri Poštni hranilnici v Beogradu za posojila vojnim žrtvam po uredbi in so izdane potrebne direktive delegatom o vprašanju kredita na podlagi obveznic vojne škode s tem, da se vprašanje čim prej konča.

Izvršena je popolnitev pomožnega osobja pri nekaterih okrožnih invalidskih sodiščih v breme fonda.

Iz 54. seje dne 13. decembra 1939.

Ker je končni načrt pravilnika za posojila z vsemi sprejetimi pripombami gotov, bo odstopljen ministrstvu socialne politike v odobritev.

Pregledani so referati za gospodarsko okrepitev vojnih žrtve in pridobivanje sredstev fondu in odločeno, da se izdela načrt razpisa za subvencije javnih teles na podlagi § 90 uredbe.

Po intervencijah glede plačevanja 1% prispevkov od vojaških dobav fondu, se intervencije odbijejo z opozorilom na jasen tekst uredbe.

Po želji invalidskih organizacij, da se jih bolj zainteresira o priliki izdaje koncesij za avtobusne vožnje v smislu § 39 uredbe, se bo to proučilo in sklepalo na eni prihodnjih sej.

Iz 55. seje dne 15. decembra 1939.

Na referat o dotoku sredstev Nar. inv. fondu in o potrebi skoncetracije razpoložljivih sredstev, se sklone naprositi Drž. hipotekarno banko, da pri svojih filijalkah na račun fonda položene depozite in vplačila prenesejo v centralo fonda v Beogradu, ki naj obvesti fond o stanju z dnem 31. decem-

Srečno, uspehov in zadovoljstva polno NOVO LETO

vsem vojnim invalidom in ostalim vojnim žrtvam želita

Oblastni odbor UVI in uredništvo »Vojnega invalida«.

bra 1939. To je v zvezi s poprejš zaključeno reorganizacijo fonda v početku leta 1940.

Na referat o sodelovanju invalidskih organizacij pri eksploataciji avtobusnih podjetij, se sklone za regulacijo tega vprašanja izdelati elaborat, po katerem bi se na enoten način reguliralo postopanje za podeljevanje teh koncesij in zasigurala pravična nagrada od odstopanja teh koncesij neinvalidom v korist vojnih žrtve.

Sklenjeno je postopati po rešenih sodišč za povračilo napačno plačanih kazni fondu.

Na povračilo glede ugotovitve zahtevkov fonda od zdravilišča na Golniku je odločeno, da se ugotovi sedanje stanje zahtevkov in poroča na eni prihodnjih sej. Na to se vzame v pretres prošnja oblastnega odbora UVI v Ljubljani, kateri je tudi materialno zainteresiran pri omenjenem zdravilišču.

SLUŽBENI DEL

OBVESTILO UPRAVE LISTA NAROČNIKOM!

Vse naročnike uprava vljudno opozarja na okrožnico obl. odbora v pogledu reklamacij, ako lista ne dobiva na pravi naslov ali pa če bodo za januar prejeli dva izvoda. Uprava lista je za novo leto preuredila svojo evidenco in dobila tudi mnogo novih naročnikov. Današnja naklada je izdana v preko 13.000 izvodih. Pri tolikšni nakladi, za katero je bilo treba tudi reorganizirati evidenco v kratkem času, je razumljivo, da so pri pripomočkih, s katerimi uprava razpolaga, možne pomote. Zato naj naročniki oprostijo, če jim bo list naslovljen na netočen naslov, če bodo prejeli mogoče dve januarski številki ali pa sploh nobene. Vsakega naročnika vljudno naprošamo, da pogleda, če je naslov, na katerega mu pošiljamo list, pravilen, oziroma če se ujema z onim naslovom, na katerega se mu pošilja invalidnina ali podpora in da nam takoj javi svoji pravi naslov. One naročnike, ki bodo morebiti prejeli dva izvoda, naprošamo, da nam drugi izvod vrnejo in navedejo na njem, na kateri točen naslov naj se jim list v bodoče pošilja in kateri ni pravi. Prejemniki invalidnin in podpore ki jim bo naročnina odtegnjena od januarskih prejemkov in ki morebiti ne bodo lista dobili, prosimo, da nam to takoj javijo. Vsem pa priporočamo, da pri svojih prijavih in reklamacijah vedno navajajo tudi številko likv. lista, ki je napisana na odrezku čekovne nakaznice, s katero dobivajo svoje redne prejemke.

Uprava lista.

Štev. 4099/39. Ljubljana, 27./XII. 1939.

OKROŽNICA št. 18

vsem sreskim in krajevnim odborom U. V. I.

Na podlagi pravomočnega sklepa občnih zborov vseh sreskih in kraj. odborov, kakor tudi obl. odbora, ki je obvezen za vse člane udruženja in ker so vsi prejemniki invalidnin in podpor po uredbi obvezani biti člani udruženja, bo dravska finančna direkcija:

1. odtegnila 1. januarja 1940 vsem prejemnikom invalidnin in podpor celoletno naročnino 12 din za naš list »Vojni invalid«;

2. pridržala naročnino tudi vsem onim, ki jim bo med letom pričela izplačevati invalidnino ali podporo po prejetih pravomočnih rešitvah in sicer za toliko mesecev v letu 1940, za kolikor jim bo izplačana redna invalidnina ali podpora;

3. javljala za vse pod 1. in 2. navedene naročnike vse spremembe, to je preselitve, ustavitve dajatev itd.

Vsi prejemniki invalidnin, ki jih bomo v bodoče kratko nazivali »financarje« izpadejo torej iz evidence naročnikov naših odborov. Iz evidences odborov bo tako sedaj izpadlo okoli 6000 naročnikov.

V evidenci odborov ostanejo od 1. januarja 1940 še:

1. člani, ki imajo že priznano zaščito, toda brez invalidskih prejemkov (invalidni bolniki izpod 70%);

2. ostali člani — naročniki, ki so se prijavili za prevedbo po novi invalidski uredbi, ki pa še nimajo pravomočnih rešitev in ki torej še ne prejemajo invalidnine.

Za naročnike, ki ostanejo še nadalje v evidenci odborov, bodo morali odbori tako kot doslej javljati pravočasno (do 20. v mesecu) vse spremembe in jamčiti za točno plačevanje naročnine teh naročnikov.

Čim pa bo kdo od teh začel dobivati podporo od fin. direkcije bo obl. odbor na podlagi tozadevne prijave fin. direkcije dotičnega naročnika črtal iz evidences odbora, ga uvrstil med »financarje« in obvestil o tem prizadeti odbor.

Zajček in lev

V nekem gozdu je živel lev, ki so mu pravili Pingala. Mnogo živali je že požrl. In žrl jih je kar tako brez izbire, kakor je katero našel na svojem potu. To je vzbujalo med živalmi v gozdu veliko nevoljo. Da bi se temu prišlo v okom, je bilo sklicano zborovanje vseh prebivalcev gozda. Tudi lev je bil povabljen. In ko so se tako pritoževali, je lev rekel:

»Zares, žal mi je, da je tako. Rad bi vam pomagal. Dovolite, predlagal bi, da se dogovorimo, da se mi dnevno določi po ena zver, ki naj kar sama pride, da jo požrem.«

Vsi so s tem soglašali. In zgodilo se je, da je vsak dan šla po ena zver k levu, da jo je požrl. Tako so se vrstile. Ali nekega dne pride vrsta na zajca. Zveri so rekle: »Povizaj se, da ne bo kaj prej, da bo lev zadovoljen in da obvelja naš dogovor!«

Zajec je šel. Premišljal je in šel. Ali ni šel k levu. Sam pri sebi je rekel:

»Od danes naprej ne bo dobil lev nobene zveri več!«

Zajec je čakal. Šele opoldan je šel počasi na cesto, da bi srečal leva. Kaj mi-

slite, kako je prišel k levu in kako se je maščeval za vso zverjad, ki jo je lev požrl?

Takole se je maščeval. Prišel je lepo k levu in rekel:

»Gospod, šli smo k tebi štirje zajci, določeni ti za kosilo. Ali nenadoma nas je napadel tvoj smrtni sovražnik, drug lev, močnejši od tebe, ki mu pravijo Pungala. Požrl je vse tri moje tovariše, samo jaz sem mu ušel, da ti to povem.«

»Kje je ta nebodigatreba Pungala?« je vprašal ves srdit lev.

»Pojdi, pokažem ti ga, da ga ubiješ!« je rekel zajec.

Zajec je peljal leva k studencu in rekel:

»Glej, tam je Pungala, lev, tvoj sovražnik!«

Pingala, lev, je pogledal v studenec. In glej, videl je tam leva z mogočno grivo. Bil je sicer to on sam, ali sovraštvo in nevoščljivost ga je tako preslepilo, da tega ni videl. Skočil je ves srdit v studenec, da vsiljivec pretepe in pobije, ali našel je smrt.

To je nauk, da je moč slabih pogosto skrita v njih zvižanosti.

† Iv. Vuk.

Kljub ogromnemu delu, ki ga bo moral obl. odbor opraviti pri preureditvi svoje evidence naročnikov in kratkem času, ki mu je zato na razpolago, bo obl. odbor poslal vsem odborom seznane naročnikov nefinancarjev, urejene po poštah in to:

1. odborom s velikim številom naročnikov kot so Celje, Ljubljana, Maribor, Mur, Sobota, Novo mesto, Ptuj, če le mogoče še v prvi polovici meseca januarja;

2. drugim pa tekom druge polovice januarja.

Ti seznami bodo služili odborom za evidenco njihovih naročnikov. Na podlagi teh seznamov bodo mogli odbori tekom januarja in februarja odjaviti neplačujoče naročnike. Da se ne oteži delo obl. odboru pri reorganizaciji uprave lista in da se prepreči zmešnjava pri ekspediciji lista, se odborom priporoča, da kljub morebitni predvideni malenkostni škodi ne odjavljajo za januar svojih neplačujočih naročnikov.

Osebe, ki še ne prejema invalidnine in podpore in ki se bodo med letom prijavile za list, bodo odbori vodili v svoji evidenci in jih prijavili upravi lista.

Ko bo urejena evidenca vseh naročnikov, bo obl. odbor poslal odborom postopoma tudi imena tistih naročnikov »financarjev«, ki doslej formalno še niso naši člani in ki še niso smatrali za potrebno, da se oddolžijo organizaciji za njene zasluge in se vpišejo za člane.

Nefinancarji bodo postopoma ob enem, ko jim bo priznana zaščita odpadali iz evidence pri odbori in prehajali v evidenco naročnikov — »financarjev«, kadar bodo prevedbe po uredbi končane, bodo ostali v evidenci odborov samo še tisti člani, ki bodo uživali samo delno zaščito.

Naslovi invalidov, vdov itd., ki nam jih je dala dravska fin. direkcija, se v mnogih primerih ne ujemajo z naslovi, ki so bili nam za dotične osebe kot naročnike javljeni že od odborov. Radi tega bo marsikateri prejel dve januarski številki, marsikateri pa sploh nobene. To je posledica tega, ker ni bilo mogoče ugotoviti istovetnosti ali pa ker sta se v nekaterih primerih radi podobnosti naslovov istovetile dve osebi za eno. Da bo mogoč obl. odbor točno izpolniti svojo evidenco naročnikov, naj dotični, ki bo morebiti prejel v januarju dva lista, enega takoj vrne in navede, da ga vrača zato, ker naslov ni točen in navede kar na listu pravi naslov. Prejemniki invalidnin in podpor, ki jim bo naročnina odtegnjena, pa lista ne bodo dobili, naj istega takoj reklamirajo. Eni kot drugi naj pri svoji reklamaciji navedejo številko likv. lista, ki je navedena na odrezku poštne nakaznice, s katero dobivajo redne mesečne datjave. To številko naj sploh navajajo pri kakršnikoli reklamaciji.

Kot že rečeno, bo iz evidence naročnikov odborov odpadlo več kot polovico naročnikov. Tako bodo krajevni odbori znatno razbremenjeni pri delu. Zato pričakujemo od odborov, da bodo tudi v bodoče v tem pogledu tako vestni in marljivi sodelavci pri našem listu kot doslej, kar bo samo za večji razmah in boljši procvit našega lista.

Za oblastni odbor:

L. S.

Tajnik: Benedik I. r. Predsednik: Stefe I. r.

*

Štev. 4100/39. Ljubljana, 27./XII. 1939.

Predmet: Članarina.

OKROŽNICA št. 19

vsem sreskim in krajevnim odborom U. V. I.

Od članov, ki prejema invalidnino in podpore po sedaj veljavni invalidski uredbi odteguje drav. fin. direkcija z uredbo predpisano članarino, 60% delež od tako pobrane članarine, ki odpade na posamezne odbore, se še ne more točno ugotoviti in prejema zato odbori zaenkrat predumje za svoj delež, ki se bodo obračunali.

Oblastni odbor bo v februarju 1940 dostavil pregled vseh prejemnikov invalidnin itd., ter bo na podlagi tega ugotovil, koliko invalidnin itd. je bilo za ta mesec izplačanih v območja posameznih odborov. Na tej osnovi se bo potem obračunal 60% delež vsakega odbora za ves čas od dne 1. aprila 1939 do 31. decembra 1939. Po tej osnovi se bodo tudi dajali predumji posameznim odborom na članarino, ki bo pobrana tekom leta 1940. Ti predumji se bodo nato v letu 1941. obračunali na podoben način na podlagi invalidnin, izplačanih za febr. 1941.

Prejemniki invalidnin in podpor so odvezani vsakršnega neposrednega plačila članarine pri svojih odbori.

Neprevedeni morajo plačevati članarino po 1 din na mesec kot doslej. Način pobiranja naj določijo odbori sami. Članom, ki bodo prevedeni in jim bo dravska finančna direkcija odtegnila 1% članarino od vseh datjav, izplačanih za čas od 1. aprila 1939 dalje in ki bodo zahtevali povračilo članarine, plačane pri odbori, bo to povrniti za ves čas od 1. aprila 1939 nazaj, v kolikor so jo v tem času plačali.

Nekateri odbori hočejo poleg obvezne članarine, ki je plačana, bodisi potem fin. direkcije, bodisi po članih neposredno, naloziti še posebe prispevek za vzdrževanje organizacije. Ti odbori se opozarjajo na to, da tak sklep za članstvo ni obvezen, razven, če je bil sprejet na rednem ali

izrednem, polnoštevilno zastopnem obč. zboru. Uvedba še posebnega prispevka, pa četudi potom obveznega sklepa obč. zbora utegne osobito pri članih z visoko invalidnino vzbuditi nevoljo in odpor. Zato priporočamo odborom največjo previdnost, da si s takimi neobveznimi prispevki ne napravimo ugodnosti 1% obvezne članarine. Po našem računu bodo vsi krajevni odbori dobili toliko ali pa še več na članarini, kot pa preje, ko je znašala članarina samo 1 din na mesec.

S sedanjo članarino bi morali potemtakem ravnatoko izhajati kot preje in če ta ne zadostuje, pa si poiskati še druge vire, in ne odrejati raznih doklad in posnemati samoupravne edinice. Članstvo bo prvi čas in sedaj ko dobiva zvišane invalidnine morebiti po nekod radevalje pristalo na poseben prispevek, more se pa računati tudi s tem, da gre denar težko od rok in da se vsakemu zdi najlažje to, da se razbremenijo od dajatev za organizacijo.

Z okrožnico o podporah iz subvencije NIFA smo obvestili odbore, da te podpore nimajo značaja bož. in velikonočnih podpor, ampak značaj izrednih podpor. Izredne razmere, ki upravičujejo podporo, ne morejo razdeliti naenkrat, temveč postopoma. So pa nekateri odbori kar tekomali sedaj za praznike, da so predložili obl. odboru čim več prošenj in da svoj delež na podporah čimprej razdelijo. S tem delajo vtis, kot da niso popolnoma objektivno postopali pri predlaganju podpor.

Prošnje niso bile vedno opremljene s predpisanimi prilogami ali pa so bile priloge pomanjkljive. Odbori se opozarjajo, da ponovno prečitajo našo okrožnico in se po njej točno ravnajo. Ker imajo člani s pribavljanjem raznih listin znatne stroške za pota, naj se ne predlaga bagatelnih podpor, s katerimi niso kriti niti stroški. Opozarjamo tudi, da se mora prošnji priložiti zadnje pravomočno rešitev, na podlagi katere prosilec prejema podporo. Od finance prevedeni predlagajo torej odločbe fin. direkcije, ne pa rešenj višjega invalidskega sodišča po zakonu iz leta 1929., še manj pa invalidska uverjenja.

Prosilci za podpore naj v prošnji navedejo vedno tudi pošto, na katero se naj pošlje denar.

Opazamo tudi, da nekateri odbori kljub našemu opozorilu, da imamo v zalogi obrazce za prepise rešitev drav. fin. direkcije, sami prepisujejo te obrazce ali pa prepušajo to delo članom. Da si prihranijo nepotrebno delo, jim ponovno priporočamo, da naročijo pri nas te obrazce.

Za oblastni odbor:

L. S.

Tajnik: Benedik I. r. Predsednik: Stefe I. r.

*

Tiskovine za prepise rešenj.

Oblastni odbor je založil tiskovine za prepise rešenj, ki jih je izdala Dravska finančna direkcija onim, ki so prejemali invalidnino že po prejšnjem invalidskem zakonu in so bili kar prevedeni na novo invalidnino. — Za rešenja po novi uredbi pa nima smisla zalagati tiskovin ker so zelo različne vsebine. Sreski, krajevni odbori in stranke se opozarjajo, da so tiskovine na razpolago pri oblastnem odboru po 1 din komad.

Nad 60 let stari invalidi. Več tovarišev je že povpraševalo, ako dobe za to, ker so že nad 60 let stari, povišano invalidnino? Pravijo, da je bilo v Vojnem invalidu pisano, da se bo takim invalidnina zvišala.

Pojasnjujemo, da tozadevne določbe ni v uredbi o invalidih in ne morejo nad 60 let stari invalidi dobiti vsled starosti nobenega povišanja invalidnine. Vojni invalid je pisal le o predlogih za načrt nove uredbe, kar pa ni bilo sprejeto.

Vojne ugodnosti na mariborskih mestnih avtobusih. Na prošnjo sreskega odbora Udruž. vojnih invalidov iz Ljutomer, da bi mestna občina mariborska dovolila polovično vožnjo na mestnih avtobusih za progo Ljutomer — Maribor in nazaj, v smislu § 42 invalidske uredbe, je Uprava mestnih avtobusnih podjetij iz Maribora rešila, da ima vozno osobe nalog, da daje vozne ugodnosti na mestnih avtobusih, torej dovoljuje polovično vožnjo. Člani se morajo izkazati s potrdilom ali naročilom pristojnih oblasti in članskimi knjižicami našega udruženja. Torej ako gre invalid v Maribor k pregledu, pokaže pozivnico za pregled in člansko knjižico, ako pa gre na primer pozvedovat k inval. sodišču naj pokaže potrdilo sreskega odbora udruženja in člansko knjižico.

Borci umirajo. — Pod tem naslovom nam poročajo iz Ptuja: Na posledicah svetovne vojne legajo drug za drugim v prerane grobove, prepustivši nepreskrbljene svojce usodi.

Njih vrste se strahovito redčijo. V letu 1939 so se za vedno poslovili od nas tile člani in članice: Ciglar Anton iz Kicarja pri Ptuj, Vojak Franc iz Trnovcev pri Sv. Tomažu pri Ormožu, Kozel Jožef iz Gruškovja pri Podlehniku, Lešnik Jožef iz Prvencev pri Sv. Marku niže Ptuja, Tacinger Franc iz Majšperga, Rižnar Martin iz Cvetkovcev, Milošič Martin iz Pohorja pri Sv. Barbari v Hal., Družovič Alojz od Sv. Andraža v Slov. goricah, Malek Janez iz Jiršovcev pri Sv. Urbanu, Merc Anton iz Gradišča pri Sv. Andražu v Hal., Arnuš Jožef iz Vajeje pri Sv. Vidu pri Ptuj, Dominko Jožef od Sv. Marka niže Ptuja, Vidovič Martin iz Dravcev pri Sv. Vidu pri Ptuj, Horvat Ignac iz Ptuja, Nedeljko Jožef iz Polenšaka, in Lajh Ivana iz Sobotine pri Sv. Marku niže Ptuja. — Ne da bi tožili komu o svoji bolezn, katere kali so nosili že 23 let v sebi, so voljno in vdano prenašali bolečine do zadnjega, a od domovine niso dočakali za prestano gorje priznanja.

Sedaj mirno počivajo v domači zemlji, za katero so se borili in darovali svoje življenje. Naj jim bo zemlja lahka. Težko prizadetim družinam pa naše iskreno sožalje. — Odbor.

Sevnica. V nedeljo, 17. dec. 1939 je naš krajevni odbor sklical na Planini članski sestanek. Ponoči je zapadel sneg do kolena, pa se ga tamošnji člani niso ustrašili. Na sestanku jih je bilo lepo število. Od krajev. odbora sta bila tov. Kolman in Senica, ki sta navzočim poročala o delu okrožnega sodišča z ozirom na rešavanje prijav, o delu organizacije, o podporah v bodoče in o vsem, kar je članstvu potrebno vedeti. — Javljamo, da se iz tehtnih razlogov tajništvo 15. t. m. zopet seli, in sicer v hišo g. Pišla. To je tam, kjer se iz trga obrne proti klavnici. Vhod: Dvorišče, prva vrata desno. (Takoj pri vходу na dvorišče.) — Uradne ure za članstvo so samo ob torkih in petkih od 8. do 12. ure ter ob sejnih od 8. do 14. ure. Ob nedeljah se dajejo samo informacije. To smo že zadnjič poročali in prosimo, da si vsak zapomni, ker druge dni tajnik ne more poslovati.

Sreski odbor v Kranju sporoča svojim članom, kateri reflektirajo na polovično železniško vožnjo, da naj prinesejo do 15. decembra svoje nove slike, prepise rešenj in po 20 din. Članice, ki reflektirajo na 12-kratno polovično vožnjo, morajo prinesiti isto. Ker gre leto h koncu, je dolžnost vseh zamudnikov, da poravnajo članarino. Kdor ne bo takoj poravnal članarine, ne bo dobil nobene podpore. Zavedajte se tega in čim prej poravnajte članarino. — Odbor.

Sreski odbor U. V. I. v Litiji vabi in poziva vse svoje člane in članice, da se do 20. dec. 1939 zglase pri tajniku in sicer:

1. Vsi tisti, ki dolgujejo še na članarini in naročnini za list, da vse takoj poravnajo.

2. Vsi, ki želijo polovično vožnjo po železnici. Vsak naj prinese svojo sliko in 22 din za železniško legitimacijo in svoje zadnje rešenja, s katerim dokaže, da ima pravico do vozne olajšave.

3. Vsi, ki so na novo priznani, naj prinesejo svoja rešenja, da se vpišejo v njihove popisnice. Kdor pa še ni član, naj prinese tudi še svojo sliko, da se mu izposluje pri oblastnem odboru knjižica, ker po novi invalidski uredbi mora vsaka zaščiteni vojna žrtev biti član udruženja.

Krajevni odbor iz Slovenske Bistrice sporoča članom, da tajništvo uraduje samo v ponedeljkih in petkih; ako pa je katerih teh dni praznik, pa en dan pozneje. Tega naj se vsi drže, da ne bodo hodili, kadar se jim zljubi.

Iz Slovenskih Konjic. Veliko jih prejema list »Vojni invalid«, pa ga še za leto 1939 niso plačali. Ako ne bo plačala, ga bomo na njihove stroške izterjali. V bodoče bo naročnino odtrgala finančna direkcija, za nazaj pa bo treba vseeno plačati. Tisti, ki se ne prejema invalidnine, bodo morali pa itak plačati še članarino in naročnino sami. — Veliko se jih ne zaveda,

kako dobro in važno je, da čitajo »Vojnega invalida«. Vse razloži tako natančno, da ni treba nobenih povpraševanj. Vsak naj uredi takoj svojo zadevo pri tajnistvu, ki posluje vsako nedeljo od 9. do 11. ure in vsak četrtek od 9. do 12. ure v prostorih g. Potočnika pri cerkvi v Konjicah. — Ne poslušajte obrekovalcev, vsak naj pride po informacije le k organizaciji in kar ona pojasni, to drži. Prepovedano pa je, dajati izkoriščevalcem denar za prošnje ali intervencije, ker oni ne morejo nič napraviti, zlasti pa ne pri vrhovnem invalidskem sodišču. Tam sploh ne sprejemajo posredovalcev.

Krajevni odbor UVI. v Trzinu poziva člane in članice, ki še nimajo plačane članarine in naročnine za list »Vojni invalid«, da to torej vsaj do konca januarja. — Starši, ki še niso prinesli slik za članske knjižice, naj iste kmalu prinesejo!

Novo mesto. Člani in članice, invalidi, vdove in starši. Z mesecem decembrom 1939 vam poteče članarina in naročnina za list »Vojni Invalid« za tekoče leto. Zato izpolnite takoj prve dni decembra svojo dolžnost do organizacije, da ne bo zadnje dni prevelikega navela. Kdor do konca decembra ne bo plačal, ga bomo odjavili in mu tudi list odpovedali. Občnega zbora po pravilih Udruženja prihodnje leto ne bo, zato plača vsak pri organizaciji. Kdor ne bo točno izpolnil svoje dolžnosti, naj ne išče pomoči pri organizaciji, saj že dobro poznate tajnika, da hoče imeti vse v redu in ob času. Kdor je že priznan in dobiva invalidnino, plača 12 din, kdor pa še ni priznan in čaka na rešitev, plača 24 din za vse leto, ker bo priznanim od 1. jan. 1940 dalje za list »Vojni Invalid« odtegovala finančna direkcija. Invalidske organizacije se morajo po pravilih k §§ 108—114 inv. uredbe izdržavati pretežno iz lastnih sredstev. Stroški niso majhni, imejte to v vidu. Organizacija brez sredstev pomeni toliko, kakor če bi imeli invalidski zakon, ki bi vam ničesar ne nudil, ne invalidnine ne drugih ugodnosti. Za tak zakon bi se vsi lepo zahvalili in ga odklonili. Ravo tako se bomo mi za nevhvaležne in brezbrizne člane zahvalili in jih za vedno odklonili. Članov samo za breme in na papirju ne rabimo. Kdor nič ne da, tudi ne more ničesar od nas pričakovati. Na koga se rad velike revščine oziramo, to pa odloča odbor sam.

Sreski odbor U. V. I. v Kočevju poziva vse člane in članice, ki dolgujejo na članarini in naročnini lista za leto 1939, da se nemudoma odzovejo temu opominu, ker v nasprotnem primeru bo primoran sreski odbor dotičnim list ustaviti.

Sreski odbor Celje opozarja svoje člane, naj prinesejo ali pošljejo v pisarno na vpogled odločbo o prejemkih po novi uredbi.

Sreski odbor iz Celja opozarja vse one svoje člane, kateri ne dobivajo invalidnine, da jim letos ne more priložiti položnic pri listu Vojni invalid, ker ni mogoče pri ekspediciji lista izbirati kdo prejema invalidnino in kdo ne?

Sreski odbori Celje, Maribor, Novo mesto, Sevnica in krajevni odbori Slovenske Bistrice in Selca nad škofjo Loko opozarjajo svoje člane, ki še ne prejema invalidnine, na plačanje članarine in naročnine za »Vojnega invalida«. Oni, ki ne poravnajo svojih obveznosti, bodo črtani.

Krajevni odbori Selca nad škofjo Loko in Slovenske Bistrice in Sevnica sprejemajo od svojih članov prijave za železniške legitimacije. Vsi, ki hočejo te legitimacije dobiti, naj prinesejo s seboj overovljen prepis rešenja, sliko v velikosti 6×9 cm (ne stare) in 20 din.

Iz uredništva: Zaradi preobilice gradiva smo bili prisiljeni tako skrajšati nekatere dopise sreskih in krajevnih odborov.

*Kar nas ne ugonobi,
nas krepi!*

(Nitsche)